

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 18 december 2014

MEDITATIE

Een toegerust volk

Het begin van het Lukasevangelie brengt ons bij de 'dagen van Herodes'. Dat waren geen goede dagen. De godsdienst was sterk uitwendig en de Romeinen waren heer en meester in het joodse land. Ook zweeg de stem van de profeten reeds vele eeuwen. Het was inmiddels donker geworden op de aarde.

Zouden Gods beloften (Gen. 12:3) nog in vervulling gaan? De omstandigheden waren er niet naar. Israël verkeerde in een diepe geestelijke duisternis. Toch waren er nog mensen die de Heere vreesden. Zacharias en Elisabeth 'waren beiden rechtvaardig voor God' en 'onberispelijk'. Wat een wonder dat er ook in donkere tijden mensen zijn die God vrezen. De Heere houdt Zijn kerk in stand.

En hij zal voor Hem heengaan, in den geest en de kracht van Elía, om te bekeren de harten der vaderen tot de kinderen, en de ongehoorzamen tot de voorzichtigheid der rechtvaardigen, om den Heere te bereiden een toegerust volk.

Lukas 1:17

Onverwachts echter 'werd een engel des Heeren' gezien. De engelen zijn gediensstige geesten die door God worden uitgezonden (Hebr. 1 :14). Gabriël, een aartsengel, heeft een boodschap voor Zacharias. Zijn onvruchtbare vrouw zal een kind ontvangen. En dit kind zal de voorloper van de Heere Jezus zijn. Hij zal Israël de goede boodschap van de hemel brengen.

God heeft Zijn heil beloofd, God zal Zijn Woord ook vervullen.

Daar mag Johannes op gaan wijzen. God is de Waarmaker van Zijn Woord. Wat een diepe gedachte. Mensenwoorden kunnen teleurstellen. Mensen kunnen ook hun woorden niet nakomen.

Maar God belooft en volbrengt Zijn Woord. Zo wordt Johannes aangekondigd.

Johannes zal gaan wijzen op de komende en gekomen Messias.

Als een voorloper van de Heere Jezus moet hij de Koning aanwijzen.

Hij moet de Heere een toegerust volk bereiden. De kanttekening merkt bij "toegerust" op: 'bekwaam en vaardig

om de Heere te ontvangen'. Bekwaam betekent geschikt en vaardig betekent begerig. Dus Johannes zal door Gods Geest worden gebruikt om zondige mensen geschikt en begerig te maken naar Christus en Zijn gerechtigheid. Wat een belangrijke opdracht heeft Johannes te vervullen. Hoe heeft hij deze opdracht handen en voeten gegeven?

De boodschap van Johannes waren geen woorden van hemzelf.

Hij heeft de Bijbelse boodschap gebracht. Laten we daar altijd mee beginnen. Het Woord is het middel wat de Heilige Geest wil gebruiken. De profeten en apostelen kwamen met de woorden Gods. Ook vandaag hebben we de woorden Gods nodig.

Die alleen getuigen van zonde en genade. Daarin en daardoor alleen werkt de Heere. Daaraan verbindt Hij door de innerlijk kracht van Zijn Geest. Laten we toch geen rust zoeken bij mensen. Het komt erop aan of het Woord door Gods Geest heeft geklonken in ons leven. Dan komt er verootmoediging en kleinheid. Dan worden grote mensen klein voor God. Johannes heeft ook het oordeel over de zonde gepreikt. God is een heilig en rechtvaardig God: "De bijl ligt alrede aan de wortel van de boom". Dat was ook een indringende boodschap van Johannes. Hij wees joodse mensen erop dat ze gedoopt moesten worden. Doop is het teken van reiniging. De Joden dachten dat alleen heidenen gedoopt moesten worden.

Johannes wijst echter op de doop van alle mensen. We hebben diepe schuld voor God. Die schuld moet erkend worden.

Door de overtuiging van de Geest wordt het waarheid van binnen. Dan komt er een toegerust volk. Een volk dat bereid en bekwaam is om de Messias te ontvangen.

Tenslotte heeft Johannes ook gewezen op de noodzaak en de gepastheid van Christus. De kortste boodschap vinden we in zijn mond: "Zie, het Lam Gods". Daarbij heeft Johannes niet op zichzelf gewezen. Helaas, wat komt dat veel voor. Mensen die maar wij-

Inhoud

- 1 Een toegerust volk
- 2 Tekst met tekst vergeleken (11)
- 3 Stem uit het verleden
- 4 Advent
De adventskerk (4)
- 5 Even maar...
- 6 De taal der bevinding (4)
- 7 Meelezen in Het Schatboek
- 8 Boekennieuws
- 8 Kerknieuws
- 9 Berichten
- 10 Kerkdiensten

zen op zichzelf. Maar daar valt niets goeds van te zeggen. God wijst op Zijn Zoon en de verzoening in en door Hem. Christus is de Zaligmaker. Reddeloze mensen hebben Hem nodig. Zonder Christus is er geen toekomst en uitkomst. Wat wordt deze Christus in het Evangelie aangewezen.

Wat wordt er door de Heilige Geest steeds maar weer plaatsgemaakt voor Hem. Onze zonden stellen ons schuldig.

Onze gerechtigheden kunnen God niet behagen. Christus is gekomen om ellendigen te verlossen. Bij Hem alleen is uitkomst. Laten we daarom alleen bij Hem zoeken en aanhouden. Wat een heerlijkheid als Hij voor het zielsoog wordt geopenbaard. Dan zijn we in onszelf niets dan schuldig en zondig.

Maar dan krijgt Hij ook waarde en betekenis. Dan wordt naar Hem uitgezien en op Hem gehoopt. Dan gaat het hart branden en verlangen naar Hem. Niets op de aarde kan de ziel dan vervullen. Alleen in Hem is licht, leven en vrede. Kom, Hij is nog steeds Dezelfde. Hij maakt ook vandaag door wet en Evangelie een toegerust volk. Dit is de God van volkomen zaligheid. Alleen door Hem worden zondaren zalig. De Schrift leert ons dat en het verbroken hart zegt er 'amen' op: Zijn naam moet eeuwig eer ontvangen. "En de zaligheid is in geen ander; want er is ook onder den hemel geen andere naam, die onder de mensen gegeven is, door welken wij moeten zalig worden." (Hand. 4: 12)

Amersfoort,

ds. W. Visscher

Kanttekeningen naar de achtergrond

In de kanttekeningen hebben wij een schat gekregen waarvan de waarde niet in woorden kan worden uitgedrukt. Nee, de kanttekeningen zijn niet volmaakt. Er zijn ongetwijfeld onvolkomenheden in aan te wijzen. Alleen de Heilige Schrift is door Gods Geest geïnspireerd. Geen mensenwoord mag daarboven worden gesteld. Maar we zouden wel erg dwaas zijn als we aan de verklarende kanttekeningen van onze Godvrezende Bijbelvertalers achteloos zouden voorbijgaan. Ja, het zou van hoogmoed getuigen wanneer wij menen als eersten de Bijbel te lezen en deze erfenis uit het verleden niet nodig te hebben. De kanttekeningen zijn zo onnoemelijk rijk en leerzaam.

Laat ik een enkel voorbeeld hiervan geven. Er staat in Efeze 4:30: "En bedroeft de Heilige Geest Gods niet, door Welken gij verzegeld zijt tot den dag der verlossing". Bij de woorden "zijt verzegeld" merkt de kanttekenaar op: "Namelijk zoals gij door het opgedrukte zegel van Gods evenbeeld van de ongelovigen zijt onderscheiden, en van de toekomstige zaligheid wordt verzekerd". Bij het woord "bedroeft" schrijft de kanttekenaar: "Een wijze van spreken bij gelijkenis, uit Jes. 63:10, waardoor te kennen gegeven wordt dat de Geest Gods, Die in ons woont, door dergelijke zonden, waarvan Hij een afkeer heeft, Zijn vriendelijke werking in ons verduistert, en in plaats van Zijn liefde ons Zijn gramschap laat gevoelen (gelijk een vader een droevig aangezicht trekt over zijn kinderen, wanneer zij in zijn tegenwoordigheid kwaad doen, en in plaats van vriendschap te bewijzen, hen, hoewel ongaarne, moet straffen), waaruit ook een bedroefd gemoed rijst in de gelovigen, en de zekerheid hunner zaligheid wordt verduistert". Deze twee kanttekeningen zijn zo mooi, zo diep, zo bevindelijk dat een dominee er een uur over zou kunnen preken, en tegelijk zo eenvoudig dat een kind het kan begrijpen. Dit is niet alleen theologie van de beste soort, maar ook doorleefde vroomheid. Gods kinderen vinden hier hun hart verklaard.

Wat zou het verdrietig zijn als we de kanttekeningen kwijtraken. Ik weet wel dat dit niet de bedoeling is van het HSV-bestuur. Zij bezint zich al jaren op een Bijbeluitgave waarin deze kanttekeningen (na hertaling) gekoppeld worden aan de HSV. Toch ben ik bang dat de kanttekeningen in

11

Tekst met tekst vergeleken

SV en HSV

In het vorige artikel zijn we nogmaals ingegaan op het karakter van de HSV. Is de Herziene Statenvertaling nu een hertaling of is zij meer dan dat? De Stichting HSV bevestigt het laatste. Zij noemt haar uitgave een herziening van de Statenvertaling. Zelf zou ik eerder spreken van een nieuwe vertaling, waarbij gepoogd is zoveel mogelijk van de SV te bewaren. In de tweede plaats zijn we ingegaan op de vraag of de HSV een "must" is voor jonge mensen? Anders

gezegd: is het in hun belang dat wij de SV in feite opgeven en overstappen op een ingrijpende herziening? Is het een gebrek aan bewogenheid met de jeugd als mensen vasthouden aan een Bijbelvertaling die vele eeuwen lang haar vruchten heeft afgeworpen? Het is onze overtuiging dat dit allerm minst zo gesteld kan worden. De Statenvertaling is niet onleesbaar, ook niet voor onze jonge mensen. Ze is dat misschien wel als het (voor)lezen ervan niet meer is dan een dor ritueel ter afsluiting van de maaltijd. Maar ze zal dat niet zijn als Gods Woord met liefde en eerbied wordt gelezen, uitgelegd en besproken, vooral ook in gezinsverband. En ze zal dat zeker niet zijn als het de Heere behaagt ons verstand en hart te openen voor de schatten die erin verborgen liggen. Het licht en de leiding van Zijn Geest zijn absoluut onmisbaar. Laten we dat toch nooit vergeten!

In dit afsluitende artikel willen we op nog één zaak letten. Het is een zaak die van groot belang is maar die - naar ik vrees - langzaam maar zeker ondergesneeuwd raakt, met alle gevolgen van dien. Ik doel op de kanttekeningen bij de Statenvertaling.

Alleen de Heilige Schrift is door Gods Geest geïnspireerd. Geen mensenwoord mag daarboven worden gesteld.

de praktijk steeds meer naar de achtergrond verdwijnen. De HSV-Jongerenbijbel heeft ze niet; de HSV-Studiebijbel evenmin. Zullen ze straks onbekend zijn? Dat zou erg zijn, want "onbekend maakt onbemind".

Wat nu?

Aan het eind van deze artikelenreeks is er maar één conclusie mogelijk: we moeten de Herziene Statenvertaling afwijzen. We *kunnen* niet anders en we *willen* niet anders. Het is de conclusie die onze Generale Synode unaniem al eerder heeft getrokken en onlangs opnieuw heeft bevestigd. Laten we vasthouden aan de oude beproefde Statenvertaling. Voor persoonlijk gebruik en met name voor studiedoeleinden kan het soms nuttig zijn bepaalde vertalingen met elkaar te vergelijken. Gaat het echter over de vraag welke Bijbelversie we gebruiken in kerk, gezin en school, dan is het antwoord ondubbelzinnig: de Statenvertaling.

Binnenkort verschijnt de zogenoemde "Bijbel met uitleg". Zowel in De Saambinder als in het Reformatorisch Dagblad hebben wij daarover kunnen lezen. Onze kerkenraden hebben er inmiddels reeds de nodige informatie over ontvangen. We zijn blij dat deze Bijbeluitgave zich baseert op de onveranderde tekst van de Statenvertaling. Een initiatief dat onze steun verdient. Want we kunnen vertrouwen dat ook het geluid van de kanttekeningen er duidelijk in zal doorklinken. Volgens sommigen is discussie over Bijbelvertalingen onnodig en zelfs schadelijk. Men roept al gauw dat zo'n discussie polariserend werkt en dat er vandaag wel belangrijker dingen zijn om ons druk over te maken: het gevaar van het moslimextremisme bijvoorbeeld, de uitdaging van de seculiere samenleving, of de noodzaak van zending en evangelisatie. We moeten deze zaken echter niet tegen elkaar uitspelen. Laten we het één doen en het ander niet nalaten. Vergeten we daarbij vooral de grondslag niet waarop alles dient te rusten: de Bijbel. De zuiverheid van de Schrift en een getrouwe weergave daarvan mogen ons toch wel ter harte gaan? De Heere zegene ons met waakzaamheid en bewogenheid. Bij de zaak van Gods Woord gaat het immers om de eer van Zijn Naam en om het heil van onsterfelijke zielen!

(slot)

Krabbendijke, ds. C. Sonneveld

Ralph Erskine
1685-1752

God kon geen grotere Gift geven

Hieruit kunnen wij ook zien, de grootte van Gods liefde jegens arme zondaren, in het geven van zo'n heerlijk Persoon als Christus is, en in het geven van Hem tot zo'n groot en heerlijk doel, tot een verbond des volks. 'Want also lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft.' Christus is niet gekomen om een verbond des volks te zijn zonder een opdracht, roeping en aanstelling van Zijn Vader. Hij heeft voor alles wat Hij omtrent het verbond gedaan heeft, van Zijn Vader een autoriteit gehad: 'Ik zal U geven tot een verbond des volks.'

Laten onze bevattingen van God dan niet zo grof zijn, dat wij denken zouden, dat God de Vader van een onverzoenlijke natuur zou zijn en dat de Zoon alleen van een zachtmoedige natuur en vol medelijden omtrent zondaren zou zijn. Neen, God de Vader is in orde van de natuur de Eerste geweest, Die het werk van de verlossing van de mens heeft voorgesteld. Christus is door Hem aangesteld, geautoriseerd en gegeven.

Zie, de liefde van God is tot haar uiterste hoogte gegaan in het geven van Christus, omdat de Heere geen grotere Gift kan geven. Ook is de liefde van Christus tot haar uiterste hoogte gegaan, om hierin zo toe te stemmen en in Zichzelf te geven en dat alles om niet minder dan een volmaakt verbond des volks te zijn. Omdat het volk niets doen kan, daarom laat Hij het niets van Zichzelf doen: 'Ik zal U geven tot een verbond des volks.' Zie hier ook het kenmerk van de ware religie. Alle leringen die niet in Christus eindigen, moeten verworpen worden. Ook moeten alle ontwerpen van het verbond, die Christus niet tot het al daarvan stellen, verworpen worden.

Indien ik in het verbond niets anders dan Christus vind, dan vind ik zeker genoeg en dan vind ik ook alles wat mijn tekst daarvan zegt. Doch als de wereld dit een nieuwe leerschets wil noemen, zij zal dat tot haar eigen gevaar doen. Maar ik zeg dat elke leerschets die de mens in zichzelf leidt een gevaarlijke en verderfelijke schets is. Ja, zo is ook elke leer, die iets in de mededinging naast Christus stelt en onze wegwerpelijke klederen mengt met Zijn uitnemende klederen, die leer is een gevaarlijke leer. De tweede Adam is niet - zoals sommigen zeggen - gekomen om de rok van de eerste Adam wat op te lappen en te verstellen, maar om ons geheel nieuwe klederen te geven, die Hijzelf gemaakt heeft en met Zijn eigen bloed geverfd heeft.

Ons voorname werk en bezigheid als Evangelieeraren, is niet anders dan de overklimmende uitnemendheid van Christus te verkondigen en om niets anders te willen weten, dan Jezus Christus en Dien gekruisigd, als het al van het verbond, om het volk heilig en gelukkig te maken.

Ralph Erskine

Advent

De adventskerk

'Van verre gezien, en geloofd, en omhelsd'.

Hebreeën 11:13

Wereldwijd wordt beleden dat er een Kerk is. Die Kerk is er altijd geweest vanaf het ogenblik dat God Zelf Adam riep en zal er blijven tot de laatste uitverkorene uit de macht van satan tot de gemeenschap van die Kerk geroepen is.

Niets op aarde is vaster dan deze Kerk. Haar grondslag ligt onbewogen in het verkiezend welbehagen Gods en is tegelijk niets minder dan de borggerechtigheid van Christus.

In deze zendbrief heeft de apostel dit werk van de Middelaar uitvoerig uiteengezet vanuit de dienst van de tabernakel en tempel. De oudtestamentische jood kon het Evangelie zien zoals wij het mogen horen. Toch bedoelt hij met 'deze allen' (vers 13) niet dat allen hoofd voor hoofd deelden in de geloofskennis van de beloofde Christus. Het ziet hier uitdrukkelijk op Abel, Henoch, Abraham en alle kinderen Gods in het Oude Testament.

'Deze allen' behoorden tot de adventskerk doordat de Heilige Geest een levend geloofsuitzien in hun harten had gewerkt naar de komst van Christus en Zijn werk. En wanneer de tekst dan zegt dat zij de belofte niet verkregen hebben, dan leert de kant-

tekening ons terecht dat hiermee de zaak zelf bedoeld wordt. Zoals Abraham nooit de dadelijke vervulling van het verkrijgen van het land Kanaän vervuld zag worden, maar wel geloofde in de vervulling op Gods tijd. Zo hebben alle oudtestamentische gelovigen niet de beloofde Zaligmaker Zelf gezien, maar wel door het geloof naar Zijn komst uitgezien en hebben zich zo mogen verblijden in Zijn komst in de volheid des tijds.

Daarom zegt de Heere Jezus Zelf dat Abraham Zijn dag heeft gezien en is verblijd geweest. Denk hierbij maar aan het bekende offer van Izak. Heeft Abraham toen niet van verre gezien en geloofd hoe de HEERE Zichzelf een Lam ten brandoffer zou voorzien in Christus? Ja, hij heeft daar die komende Zaligmaker mogen zien en Hem in de belofte omhelsd.

Bewijst de kerstviering van velen niet dat ze nooit vreemdelingen op aarde zijn geworden?

Om nu van die adventskerk lid te mogen zijn, moeten wij datzelfde geloof deelachtig zijn. In Hebreeën 11 blinkt juist het werk van de Heilige Geest, de derde Persoon in het goddelijk Wezen uit. Want zonder geloof is het onmogelijk Gode te behagen. God wordt alleen verheerlijkt in Zijn

Heeft Abraham niet van verre gezien en geloofd hoe de HEERE Zichzelf een Lam ten brandoffer zou voorzien in Christus?

eigen werk. Het gaat hier vanzelf niet over het historisch geloof of over het tijdgeloof dat blij is met zijn eigen geloven. De adventskerk van alle tijden leert door diezelfde Geest haar eigen verlorenheid kennen. Ze wordt erachter gebracht dat de zonde God heeft vertoerd en dat daardoor een onuitsprekelijke breuk is geslagen tussen God en de ziel die door haarzelf nooit meer weggenomen kan worden.

De Geest leidt echter niet alleen in de breuk en de rechtvaardige verlorenheid, maar zal ook bovenal Christus verheerlijken. Hoe? Dat is hetzelfde werk des geloofs waarin de Kerk van het Oude en Nieuwe Testament één is. Want de zaligheid is in geen Ander. Dat wekt een onuitsprekelijk heimwee naar Hem in Wie alleen de behoudenis ligt. Dat was voor 'deze allen' de Christus Die beloofd was en komen zou, en in onze dagen de Christus Die gekomen is.

Maar voor allen geldt dat alleen door het geloof de onuitsprekelijke troost van Zijn komst genoten wordt. Dan wordt Hij gezien als de schoonste van alle mensenkinderen in al Zijn bekwaamheid en gewilligheid om zondaren zalig te maken van welke ik de voornaamste ben. En in dat dadelijk geloven zit altijd het omhelzen besloten. Nooit werkt de Heilige Geest de dadelijke geloofssoefening zonder dat de ziel wordt ingesloten in dat wat zij mag aanschouwen. Zo brengt het geloof als een verrekijker de verborgenheid van Christus nabij in de ziel.

De apostel geeft ons nog een bijzonderheid van de oudtestamentische adventskerk. Ze hebben beleden dat ze gasten en bijwoners op aarde waren. Van de adventskerk kan dus gezegd en gezien worden dat ze in de wereld niet meer thuis zijn. Wij mogen onze levensopenbaring hier weleens aan toetsen. Zou een hart dat vervuld is met heimwee naar de geloofsomhelzing van het Kind in de kribbe, omdat in Hem alleen de vrede met God op grond van recht te vinden is, zich nog wensen te vervullen met de wereld en haar begeerlijkheid die voorbijgaat? Bewijst de kerstviering van velen niet dat ze nooit vreemdelingen op aarde zijn geworden? Het ware geloof van de adventskerk maakt geen vreemde mensen maar wel vreemdelingen die met heimwee uitroepen: Geef mij Jezus of ik sterf. Want buiten Jezus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf.

(slot)

Rijssen,

ds. C.A. van Dieren

ADVENT

Beschroomd gaan wij Uw komste tegemoet
En horen, bevend, de heraut,
Doch missen het bezielde gemoed
En 't wierook, mirre ende goud.
Nog minder plaats dan toen voor U
In 't ledig mensenhart,
Dat hulpe zoekt, doch buiten U,
In bange wereldsmart.

Wie is er, die naar U verlangt
In deze donk're tijd?
Wie toch – die U verheugd ontvangt
Als Gij geboren zijt?
Waar is de Simeon, die U in d' armen neemt
En daarna sterven kan?
De profetes, die, wachtend, U verneemt
En spreekt tot elk daarvan?

Wel klinken schone zangen overal,
Doch d' engelenstem ontbreekt.
De sterre boven Bethlems stal
Verbleekt bij 't licht, dat ieder zelf ontsteekt.
IMMANUEL – dat ons Uw licht doorstraal!
Maak Zelf ons hart bereid!
Dat met Uw komst Uw vrede daal'
In 't hart, dat U verbeidt!

Regina Kleisen

Even maar...

Zo gaat het

De weg naar de zonde wordt ons in Gen. 3 zo waarschuwend voor-gehouden. Met dit verschil, dat Eva (en Adam) nog niet gevallen was en wij wel. Maar de manier waarop de aartsverleider te werk gaat is kenmerkend, toen en nu. Er zijn namelijk verschillende 'stadia' in de weg van de verleiding tot het kwaad, tot de ongehoorzaamheid tegen God.

- Satan en zijn helpers proberen twijfel te zaaien aan de duidelijke woorden van God: 'Is het ook dat God gezegd heeft?' Vers 1: zou het wel zo zijn? Is het wel waar? Zou God dat zo bedoeld hebben? Moeten we dat niet anders uitleggen?
- De mens gaat redeneren met de twijfelzaaiër. Vers 2. 'En de vrouw zeide tot de slang.'
- Vervolgens gaan we slordig met Gods Woord om. Want ze geeft Gods Woord niet goed weer. In vers 3 voegt ze wat toe aan Gods woorden; het verbod maakt ze strenger: '...noch die aanroeren'. Terwijl de Heere slechts over

'niet eten' in Gen. 2 vers 17b gesproken heeft. Ook wordt de dreiging afgezwakt. Naar het oorspronkelijke zegt ze: 'opdat gij mogelijk niet sterft'. De Heere heeft echter gezegd dat we bij ongehoorzaamheid een zekere en vreselijke dood zullen sterven. En niet slechts dat we mogelijk de dood zullen vinden.

- De tijd is nu rijp voor de directe aanval. Het masker van de verleider gaat af in vers 4: 'Gijlieden zult de dood niet sterven'. Dus: 'God liegt. Het is gewoon niet waar wat Hij zegt. Het valt met die bedreiging best mee'. Het zou toch ondraaglijk voor een mens moeten zijn om dit aan te horen?
- Daarbij worden er harde en verkeerde gedachten van God gevoed: Hij wil de mens klein houden en bang maken. Tegelijk wordt het kwaad aantrekkelijk voorgesteld (vs. 5).
- 'Kijk eens!' Zien leidt namelijk tot begeren; en begeren leidt - vroeg of laat - tot doen. Dat weet satan heel goed. Dit blijkt

uitstekend te werken. Zeker nu bij de gevallen mens. Breng het kwaad op het netvlies, dan komt de rest vanzelf. Vers 6a is een duivels werkzame methode: door het visuele inspelen op de begeerte(n). Dan komt het vanzelf in orde; duivelse wanorde wel te verstaan. En wij maar denken dat het meevalt...? Zelfs deze verdwazing hoort bij zijn tactiek.

- Alleen zondigen en vervolgens samen zondigen. Dan lijkt het minder erg? De zonde is zo meeslepend. Samen zondigen schijnt aangenaam... 'en zij gaf ook haar man met haar, en hij at' (vs. 6b).

Zondigen is geen kleinigheid. De ellende daarna is niet te overzien... Zeven stappen tot het kwaad. Bij de één duurt het langer dan bij de ander. Maar zo ging het... Zo gaat het nog steeds. U kunt niet zeggen dat u het niet geweten hebt. En jij ook niet.

v. A.

DE TAAL DER BEVINDING

Een ronde wereld en
een driehoekig hart

4

Een cirkel, binnen de zijden van een driehoek getrokken, laat de hoeken vrij. U heeft geen buitengewoon wiskundige aanleg te hebben om deze redenering te kunnen volgen. Wel is het opmerkelijk dat uit deze definitie een bevindelijke uitdrukking is ontstaan: een ronde wereld kan een driehoekig hart niet vervullen.

Strengholt

Jaren geleden heeft professor L. Strengholt (1930-1989), hoogleraar in de Nederlandse letterkunde, al eens aandacht besteed aan deze zegswijze. Strengholt doceerde de oude Nederlandse letterkunde en was een kenner van de christelijke literatuur. Hij hoorde reeds op jonge leeftijd deze spreuk nu en dan in de preek van een voorganger. Hij schrijft dan: 'Wie zo ongeveer van de wieg af de boodschap van het Evangelie in de oren heeft, raakt als kind al doordrongen van het besef dat de vrede waar het hart naar hunkert niet denkbaar is buiten God. Alle schatten van de wereld zijn niet in staat, de gevallen mens in zijn ballingschap buiten het paradijs een volmaakte en blijvende innerlijke rust te geven.'

Renaissance

Vervolgens gaat de hoogleraar aantonen dat er een lijn loopt van de dominee van toen (en van nu) naar de Europese beschavingstraditie van eeuwen her. In de literatuur van de renaissancecultuur stuiten we namelijk telkens op dezelfde beeldspraak. Voorbeelden zijn te vinden in het werk van Joost van den Vondel en van Jacob Cats. De laatste dicht in zijn "Sinne- en Minnebeelden":

*'Al wat een mensch gelykt
dat heeft een kantigh hert,
En siet! daer is een hoek
die nimmer vol en wert.'*

De Engelse dichter Christopher Harvey, een zeventiende-eeuwse emblematicus, schreef de volgende pakkende versregels (ik geef ze door in het Engels, want enige vertaling doet de kracht verminderen):

*The whole round world
is not enough to fill
The heart's three corners;
but it craveth still.
Only the Trinity, that made it, can
Suffice the vast-triangled heart of man.*

Het hart van de mens blijft in wezen onvervuld, zelfs als het de hele wereld gewint. In Lukas 9 lezen we: 'Want wat baat het een mens, die de gehele wereld zou winnen, en zichzelf verliezen of schade zijns zelfs lijden?' (vers 25). De positieve strekking van de uitdrukking wordt bij Harvey ook gevonden, namelijk dat alleen de Drieënige God, Die het hart van de mens gemaakt heeft, het driekantige hart kan voldoen. In het bekende woord van Augustinus in zijn "Confessiones" is dezelfde grondgedachte te vinden: 'Ons hart vindt nergens rust, tenzij het rust vindt in U, o God'.

Wisse

Strengholt was hoogleraar en behoorde tot de Christelijke Gereformeerde Kerken. We eindigen met een citaat van een andere hoogleraar uit hetzelfde kerkverband, ds. G. Wisse. Hij liet uit zijn pen vloeien het leerzame boekje "De droefheid naar God". Als het gaat over het ontstaan van die droefheid als eerste verschijnsel van het nieuwe leven, schrijft hij:

'Het driekante hart kan niet *vervuld* worden met de ronde wereld, heeft eens iemand gezegd. De geestelijke strekking hiervan is duidelijk. Ons hart heeft andere behoeften en noden, dan die door de wereld zijn te bevredigen. Alleen met God-Drieënig is het driekante hart te vervullen. Zo vol te maken, dat het daarbinnen werkelijk vol mag heten.'

Leerdam,

ds. J. Schipper

Meelezen in Het Schatboek

Inleiding

De komende tijd - te beginnen met de eerste uitgave van De Saambinder van 2015 - hopen we steeds een stukje uit Het Schatboek te plaatsen. Vanzelfsprekend is dit een persoonlijke keuze. Mogelijk zouden anderen andere gedeelten uit dit werk kiezen om voor het voetlicht te halen. Wat wij hopen is dat de korte stukjes uitnodigen tot lezen van het hele Schatboek. Wij beogen daarom geen samenvatting te geven of te citeren. Wij zien de stukjes als een hartelijke uitnodiging en overhaling om in dit boek, dat met recht een Schatboek genoemd mag worden, terecht te komen.

Wij én onze kinderen hebben dit onderwijs ook zo nodig. Het was de begeerte van ons voorgeslacht dat dit ook gebeuren zou. Het Schatboek zegt dat een catechismus een onderwijzing is in de eerste beginselen en fundamenten van de christelijke leer, waarbij vragen worden gesteld en antwoorden worden gegeven. Hierbij moeten twee zaken worden waargenomen: de fundamenten zijn alleen de Heilige Schriften. In de tweede plaats moet de betekenis en inhoud van de Heilige Schrift worden aangewezen en verklaard. Dit laatste gebeurt door ontleding en verklaring van elk boek, hoofdstuk en vers van de Heilige Schrift, waarbij oogmerk, inhoud en betekenis worden aangewezen. Ze wordt toegepast tot vermaning en vertroosting. De hoofdpunten van de leer worden uit veel plaatsen

samengevoegd en verklaard.

Ursinus geeft ons zo een inkijkje hoe de Catechismus tot stand is gekomen! En dit onderwijs is ook zo nodig. Bijzondere aandacht heeft hij voor de kinderen. God heeft immers bevolen dat de kinderen in de fundamenten van de ware religie worden onderwezen. Het is tot stichting van de gemeente nuttig om de jonge kinderen van jongs af in de kennis en vreze Gods op te voeden. Met dit onderwijs mag begonnen worden bij die stukken van de leer der zaligheid die het nodigst zijn en om te begrijpen het gemakkelijkst. Hierbij moet men zich voegen naar het begrip van hen die in zaken van de religie nog kinderen van jaren of van verstand zijn. En dan zegt Ursinus: zulke mensen zijn er altijd veel in de gemeente.

Ons ideaal is misschien te hoog. Toch zouden we het zo'n voorrecht vinden als in deze drukke tijd de rust werd gezocht om zo'n belangrijk werk eens te lezen en, als de Heere beliefd de kinderzegen te geven, in navolging

Zacharias Ursinus
(1534-1583)

van onze vaders het de kinderen te vertellen.

We sluiten dit keer af met een slotalinea: 'Zij die in de leer van de catechismus goed onderwezen zijn, zullen met meer vrucht de Heilige Schrift kunnen lezen en de verklaring daarvan in de predicaties aanhoren, omdat zij weten onder welk artikel van het geloof, of tot welk gebod van de wet elk stuk gerangschikt behoort te worden. Zij zullen niet gemakkelijk van het fundament der zaligheid afgeleid of door dwaalgeesten verleid kunnen worden.'

Nieuw-Beijerland,
Barneveld,

A.A. Roukens
ds. D. de Wit

ADVENT

Onttakeld staan de bomen in het woud.
De zomer vlood met al zijn heerlijkheden.
Het afgefallen lover ligt vertreden.
De schaduwen zijn lang, het jaar wordt oud.

De glans is weg, de liefde is verkoud.
Het land is vol van ongerechtigheden.
Hoe weinig wordt Gods grote Naam beleden.
De vader van de leugen wordt vertrouwd.

Verberg u in een stille plaats en luister:
Hooft u 't geruis van Hem Die komen zal?
Ziet u in een flits van licht in 't nachteduister?

Het is advent: Hij komt en zal dan rechten.
Het wordt de gloriëdag voor de oprechten,
die Hij verhogen zal uit 't aardse dal.

Marinus Nijssse

BOEKENNIEUWS

**"De betoverde mens",
dr. D. Kroneman; uitg. de Banier,
Apeldoorn; ISBN 978 90 336 14767;
142 blz.; € 9,95.**

Een boeiend boekje om te lezen: "De betoverde mens. Geestelijke strijd in Bijbels perspectief". Geschreven door broeder Dick Kroneman, sinds jaar en dag Bijbelvertaler in het Una-taalgebied (Papua). Het boek is bedoeld als handreiking voor bezinning op het thema "boze machten en geestelijke strijd". Het is ook bedoeld als spiegel voor zelfkritiek. Het is een uitgewerkte variatie op het thema van het (tweede) proefschrift van Kroneman over Gods bescherming tegen duistere machten naar aanleiding van Psalm 91.

Het boek is actueel. Het gaat over de betovering van ons, mensen van deze moderne tijd. Verleiding, illusie en zelfbedrog nemen ons mee. Betoverd door woorden, muziek en valse ideologie. Betoverd ten diepste door ons eigen hart. Daar tegenover staat Gods tegenoffensief: de onttovering van dwaalleer en leugen, de bevrijding uit de macht van zonde en duivel. Het is God Zelf Die Zijn volk bevrijdt van de boze machten.

Na een inleidend hoofdstuk over betovering en onttovering volgt een illustratief hoofdstuk over "Betovering overzee". Over tovenaars en angst voor boze geesten in het Una-gebied (Langda). Over het gevaar dat het Evangelie wel gebracht is, maar dat desondanks het heidense denken in het gewone leven van alledag blijft voortbestaan. De boze geesten zijn niet echt ontmaskerd. Ook andere vormen van betovering op Papua komen aan de orde: geestelijke lijdelijkheid, het zoeken naar een aards paradijs vol van westerse gemakken en de lokroep van het losse leven in de stad. Dat alles dreigt mensen in Papua te verleiden, te betoveren.

Maar het is goed dat dit boek ook ons in het westen indringend de spiegel voorhoudt. Het boek wil ons helpen om kritisch in die spiegel te kijken, op zoek naar ons betoverd-zijn. En het is goed om je voor zo'n spiegel te laten zetten en eerlijk te kijken. Betoverd door onze westerse cultuur, door postmodern, hedonistisch

denken. Betoverd, niet alleen buiten, maar ook in de kerk. Natuurlijk een paragraaf (3.5) om met extra aandacht te lezen, om extra goed in de spiegel te kijken. Verschillende gevaren van betovering passeren de revue: bijvoorbeeld het gevaar van een voorwaardelijk of van een goedkoop Evangelie, het gevaar van een gespleten hart (zondags anders dan doordeweeks), van onkritisch omgaan met de traditie, van individualisme. Het is goed voor ons in het westen om in die

spiegel te kijken. Wie alle kritiek direct afdoet met een weerwoord of excuus, bewijst daarmee misschien wel dat hij inderdaad echt 'betoverd' is.

Ik krijg al lezend wel het idee dat de lens wat scherper inzoomt op de kerk hier, en wat minder scherp op de kerk daar. Overal dreigt blijkbaar betovering. Maar met de voor hier gesignaleerde gevaren mogen we ons voordeel doen.

Veel waardering voor de schrijver, die ver weg van 'huis', samen met zijn vrouw, gescheiden van kinderen, door de loop der jaren zo veel blijvend (veelal voor ons onzichtbaar) werk heeft gedaan. Het werk van bekende zendingspredikanten wordt vaak genoemd, maar ook de wat meer onzichtbare, maar minstens zo hard werkende zendelingen, verdienen veel waardering.

Kampen,

ds. J. IJsselstein

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK

BEROEPEN

Te Aalst: ds. P. Melis te Ermelo;
Te Berkenwoude: ds. W.J. Karels
te Hardinxveld-Giessendam;
Te Dirksland:
ds. D. de Wit te Barneveld-Centrum;
Te Kalamazoo (VS):
ds. W. Harinck te Moerkapelle;
Te Kapelle-Biezelinghe en Utrecht:
ds. G.W.S. Mulder te Zoetermeer;
Te Lelystad:
ds. R.A.M. Visser te Terneuzen;
Te Markham (Canada): ds. C. Vogelaar
te Grand Rapids-Covell Avenue (VS);
Te Rotterdam-Alexanderpolder:
ds. M. Joosse te Hendrik-Ido-Ambacht;
Te Veen:
ds. C.A. van Dieren te Rijssen-Noord.

BEDANKT

Voor Carterton (Nieuw-Zeeland) en Lisse:
ds. R.A.M. Visser te Terneuzen;
Voor Boskoop:
ds. M. Karens te Werkendam;
Voor Hilversum: ds. J.M.D. de Heer
te Middelburg-Centrum.

■ PREEKBEURTEN DS. J.M. KLEPPE

Vanwege ernstige rugklachten en daardoor afnemende stabiliteit in het lopen is het mij vooralsnog onmogelijk om mijn preekbeurten te vervullen. Alle afspraken tot en met januari komen daarom te vervallen. Daarna zal de situatie opnieuw worden beoordeeld.

Gode bevolen.
ds. J.M. Kleppe

■ MUTATIE KERKELIJK JAARBOEK 2014

* Pag. 129, **gemeente AMERSFOORT**.
Met ingang van 1 januari wordt scriba:
B. van Ooijen, Van Hardenbroeklaan 9,
3832 CK Leusden,
tel. (033) 4947420,
e-mail: scriba@gergemamersfoort.nl

* Pag. 383, **gemeente VEEN**.
Scriba is nu: J. de Leeuw,
Frederik Hendrikstraat 25, 4264 SP Veen,
tel. (0416) 692306,
e-mail: j.de.leeuw@online.nl

MEDEDELING CENTRAAL BUREAU GEREFORMEERDE GEMEENTEN

In verband met Kerst en de jaarwisseling zullen de kantoren in het CBGG te Woerden gesloten zijn van **donderdag 25 december t/m vrijdag 2 januari**. De Vluchtheuvel is wel bereikbaar via het telefonisch spreekuur.

■ UITNODIGING WINTERCONFERENTIE STUDERENDEN

Alle studenten aan Universiteiten en HBO-instellingen zijn **vrijdag 30 januari** van harte welkom op de winterconferentie van de Werkgroep voor studenten van de Gereformeerde Gemeenten. De conferentie begint met een maaltijd. Ds. L. Terlouw verzorgt hierna een lezing over het thema **“liefde, vriendschap en seksualiteit”**. Na de pauze volgt een bespreking in groepen. Aansluitend kunnen jullie je vragen voorleggen aan de inleider.

Plaats: Driestar Educatief, Burg. Jamessingel 2, Gouda.

Tijd: inloop vanaf 17.15 uur;

opening: 17.45 uur; maaltijd: 18.00 uur; sluiting om ca. 21.45 uur.

Kosten: € 5,- (te betalen bij de inschrijftafel).

Voor nadere informatie verwijzen we je naar de website www.studentengg.nl. Meld je **uiterlijk maandag 26 januari** aan bij het Kerkelijk Bureau, Houttuinlaan 7, Woerden, e-mail: conferentie@cbgg.nl

Vermeld daarbij je naam, adres, studieplaats, of je HBO- of WO-student bent en in welk jaar je bent gestart met je studie.

■ WINTER IN IRAK EN SYRIË

Het is winter. De gemiddelde temperaturen dalen. Dat is niet alleen het geval in Nederland, maar ook in Noord-Irak en Syrië. Terwijl in Nederland de winterkleding weer uit de kast wordt gehaald en de verwarming hoger wordt gezet, kunnen veel vluchtelingen in Irak en Syrië hier alleen maar van dromen. Zij hopen op een water- en winddichte tent, een extra deken van een hulporganisatie, of een warme winterjas.

Inmiddels zijn er, volgens officiële cijfers, 2,8 miljoen mensen gevlucht voor het geweld in Irak en zijn er 6,5 miljoen Syriërs op de vlucht geslagen. Van deze miljoenen vluchtelingen verblijven er velen in een ‘veilige’ regio in hun eigen land, of in een buurland. Hun situatie is uitzichtloos. Er is geen vooruitzicht op terugkeer, maar een toekomst opbouwen

in een andere regio of in een ander land is ook niet mogelijk.

Op allerlei manieren wordt er geholpen in deze noodsituatie. Ook door de Gereformeerde Gemeenten is en wordt er gul gegeven. Op het moment van schrijven heeft Bijzondere Noden ruim € 600.000,- ontvangen voor noodhulp in Syrië en ruim € 400.000,- voor hulp in Noord-Irak. Inmiddels is er al voor bijna € 450.000,- hulp gegeven aan Syrische vluchtelingen. Honderden vluchtelingengezinnen in Jordanië en Libanon kregen een onderdak, eerste levensbehoeften en begeleiding bij het verwerken van oorlogstrauma's. Ook in Syrië zelf werden voedselpakketten en Bijbels uitgedeeld. In Irak heeft de zogenaamde ‘winterizatie’ alle aandacht. Inmiddels is er al bijna € 200.000,- bestemd voor het uitdelen van winterkleding, tenten en dekens. In de beslissing welke projecten gesteund worden, zijn de kwaliteit van de hulpverlening, de samenwerking met lokale kerken en de aandacht voor christelijke vluchtelingen belangrijke criteria.

Er is al veel hulp geboden. Nog steeds is er veel nood. Christenen in het Midden-Oosten durven niet meer te hopen op veiligheid en op een thuis. Namens de Gereformeerde Gemeenten wil Bijzondere Noden daarom ook op langere termijn ondersteuning aan hen bieden. Naast de praktische hulp die er gegeven is en wordt, willen we in het bijzonder ook de dringende oproep doorgeven die een bezoeker uit Syrië deed aan christenen in Nederland: ‘bidt alstublieft voor ons!’ Uw gebed is nodig, opdat vluchtelingen voldoende voedsel en een onderkomen hebben voordat de winter komt. Maar vooral dat ook daar, in het Midden-Oosten, mensen uit de duisternis geroepen mogen worden tot Zijn wonderbaar licht. Meer informatie kunt u vinden op www.bijzonderenoden.nl. Giften voor Irak en/of Syrië kunt u overmaken naar NL52 INGB 0000 3074 47.

J.C. Drost, alg. secretaris Deputaatschap Bijzondere Noden

■ ZANGAVONDEN

Capelle aan den IJssel

Kerstzangavond op **woensdag 24 december**, aanvang: 19.30 uur, in de Elim-

kerk, Merellaan 346 te Capelle a/d IJssel, m.m.v. gemengd koor Deo Juvante, jongerenkoor Heman, jeugdkoor De Kleinnoot en enkele instrumentalisten. Collecte t.b.v. vervolgde christenen in Syrië.

Kampen

Kerstzangavond op maandag 22 december, aanvang 19.30 uur, in de Poortkerk, 2e Ebbingestraat 3 te Kampen, m.m.v. het jeugdkoor Sjaloom, het jongerenkoor Hosanna en het gemengde koor Asaf. Opening en sluiting: ds. J. IJsselstein.

Middelburg

Kerstzangavond (met veel samenzang) op **vrijdag 26 december**, aanvang: 19.30 uur, in de Nieuwe Kerk Middelburg, m.m.v. het chr. samengesteld mannenkoor Zeeland en organist Martin Weststrate. Algehele leiding: ouderling K. Walhout uit Vlissingen. Collecte t.b.v. de MAF.

Moerkapelle

Kerstzangavond op **vrijdag 19 december**, aanvang: 19.30 uur, in de kerk van de Geref. Gemeente te Moerkapelle, m.m.v. gemengd koor Asaf, jeugdkoor Asaréla en diverse muzikanten. Opening: ds. W. Harinck.

Rijssen

Kerstzangavond (met samenzang) op **vrijdag 26 december**, aanvang: 19.00 uur, in de Noorderkerk te Rijssen, Moltenstalweg 21, m.m.v. jongerenkoor Sjaloom, het Noordermannenkoor en Harm Hoeve, die de koor- en samenzang begeleidt. Meditatie: student W. Mouw.

Tholen

Kerstzangmiddag op **vrijdag 26 december**, aanvang: 14.30 uur, in de Rehobothkerk, Ds. G.H. Kerstenstraat 2 te Tholen, m.m.v. mannenkoor Rehoboth, jongerenkoor Hananja, jeugdkoor Sjaloom en gemengd koor Crescendo.

Waarde

Kerstzangavond (met samenzang) op

woensdag 24 december, aanvang: 19.30 uur, in de Adullamkerk te Waarde, m.m.v. het samengesteld mannenkoor Zeeland en organist Martin Weststrate. Opening door: ds. D.W. Tuinier. Collecte voor bouwfonds Geref. Gemeente Waarde.

Werkendam

Kerstzangavond op **zaterdag 20 december**, aanvang 19:30, in de Bethelkerk te Werkendam, Sigmondstraat 47, m.m.v. jeugdkoor Asaf, jongerenkoor Cantilena,

gemengd koor Sijer Hasjiriem en organist Anton de Raad. Spreker: student B.E.J. Boudewijn. Collecte t.b.v. Theologische School.

Woerden

Kerstzangavond op **maandag 22 december**, aanvang 20.00 uur, in de Bethlehemkerk, Oudelandseweg 50 te Woerden. m.m.v. gemengd koor Preludium uit Woerden, vocaal ensemble Lobet den Herrn uit Bodegraven, Rieneke Kroon, sopraan en diverse instrumentalisten.

Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. J.J. Tanis; Mijdrecht 19.00 uur ds. A.J. de Waard; Naaldwijk 18.30 uur ds. J. Schipper; Nieuwdorp 14.00 uur ds. C.J. Meeuse en 18.30 uur ds. R.A.M. Visser; Nieuwer ter Aa 18.30 uur ds. D.W. Tuinier; Nieuwerkerk 15.30 uur ds. J. van Belzen; Nijkerk 14.30 uur ds. G. van Manen; Nisse 18.30 uur stud. M.H. Schot; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. A. Schot; Oosterland 10.00 en 18.30 uur ds. J. van Belzen; Oostkapelle 9.30 en 15.30 uur (H.D.) ds. A.B. van der Heiden; Opheusden (in Gereformeerde Gemeente in Nederland) 12.00 en 19.00 uur ds. G.M. de Leeuw; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Laar; Ouddorp 18.30 uur ds. C. Harinck; Oudemirdum 9.30 uur ds. D.W. Tuinier en 19.00 uur ds. A. Schot; Oude-Tonge 14.30 uur ds. E. Bakker; Poederloijen 9.30 en 18.30 uur ds. A.J. Gunst; Poortugaal 9.30 uur ds. C. Neele en 15.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Puttershoek 10.00 uur ds. B. van der Heiden en 15.00 uur ds. J. van Laar; Rhenen 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. G. Pater; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 en 16.00 uur stud. H. Brons; Rotterdam-Alexanderpolder 18.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Rotterdam-Centrum 10.00 uur ds. H. Paul; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 16.30 uur stud. H. van der Heiden; Rotterdam-Zuidwijk 15.30 uur ds. H. Hofman; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. A. Verschuure; Scheveningen 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. W. Harinck; Sint Annaland 18.30 uur stud. W.A. Zondag; Sliedrecht 9.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 16.00 uur ds. J.S. van der Net; Spijkenisse 10.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Sprang-Capelle 18.00 uur ds. P. Mulder; Stad aan 't Haringvliet 10.00 en 18.00 uur ds. E. Bakker; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. G. Hoogerland; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; Terwolde - De Vecht 9.30 (H.A.) en 14.30 uur ds. K. Boeder; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. G. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. M. Joosse; Utrecht 10.00 en 16.30 uur ds. A.J. de Waard; Veen 19.00 uur ds. L. Blok; Vlaardingen 19.00 uur ds. W. Silfhout; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur stud. M.H. Schot; Wageningen 10.00 uur ds. P. Mulder en 15.30 uur ds. A. Verschuure; Westkapelle 9.30 uur ds. C. Harinck en 18.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Westzaan 10.00 uur ds. G. Heijkamp; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. M. Karens; Wolphaartsdijk 18.30 uur ds. G.J.N. Moens; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Zoetermeer 10.00 en 18.30 uur ds. J. Driessen; Zwijndrecht 9.30 uur ds. M. Golverdingen en 16.30

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 21 DECEMBER 2014

Aagtekerke 14.30 uur ds. S.W. Janse; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Alblasserdam 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Alphen a/d Rijn 15.30 uur ds. M. Karens; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Amsterdam-Noord 18.00 uur ds. L. Terlouw; Apeldoorn 18.00 uur ds. A.P. Baaijens; Arnhem 18.30 uur ds. R. Kattenberg; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. J. Mijnders; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. D. de Wit; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. M. Mondria; Beekbergen 10.00 uur ds. A. Schreuder en 19.00 uur ds. K. Boeder; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Berkenwoude 19.00 uur ds. M. Golverdingen; Bodegraven 10.00 uur ds. M.J. van Gelder en 15.30 uur ds. P. Mulder; Boskoop 15.30 uur ds. H. Paul; Brakel 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; Breda 15.00 uur ds. A.T. Huijser; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. W. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. A. Moerkerken en 18.00 uur stud. H. Brons; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Deventer 18.00 uur ds. J.M. Kleppe; Dinteloord 10.00 en 18.30 uur ds. J.W. Verweij; Dirksland 10.00 en 15.00 uur stud. W.A. Zondag; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur ds. W.J. Karels; Ede 9.30 en 16.00 uur ds. A.A. Brugge; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 9.30 uur ds. P.G. Heijkamp en 16.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Enkhuizen 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 15.00 uur ds. A. Schreuder; Enter 9.30 (H.A.) en 15.00 uur

ds. A.P. Baaijens; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. P. Melis; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. C. Hogchem; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 (H.D.) en 16.30 uur ds. G. Clements; Goudswaard 10.00 en 18.00 uur ds. A. Vermeij; 's-Gravenhage 10.00 uur ds. J. Schipper en 15.30 uur (H.D.) ds. W. Harinck; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. S.W. Janse; 's-Gravenzande 15.30 uur ds. J. Schipper; Haamstede 10.00 en 18.30 uur ds. B. Labee; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. H. Hofman; Herkingen 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. S. Maljaars; Hilversum 19.00 uur ds. A.A. Brugge; Hoofddorp 15.30 uur ds. L. Terlouw; Hoogeveen 9.30 en 19.00 uur ds. C. van Krimpen; Hoogvliet 16.00 uur ds. P.G. Heijkamp; Houten 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Kampen 9.30 en 15.30 uur ds. J. IJsselstein; Kamperland 16.30 uur ds. B. Labee; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 14.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Krabbendijke 14.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. C. Sonneveld; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Kruijningen 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. G. Bredeweg; Leiderdorp 10.00 uur ds. J.S. van der Net; Lelystad 15.30 uur ds. D.W. Tuinier; Lisse 10.00 uur ds. L. Terlouw en 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; Marknesse 9.30 en 15.30 uur ds. J.B. Zippro; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; Melissant 15.00 uur (H.D.) ds. S. Maljaars;

uur ds. M.J. van Gelder; Zwolle 9.30 en 19.00 uur ds. C.A. van Dieren.

■ DONDERDAG 25 DECEMBER 2014

Aagtekerke 9.30 uur ds. C. Harinck en 16.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Alblasserdam 9.30 ds. B. van der Heiden en 16.30 uur ds. W. Silfhout; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Amsterdam-Noord 17.00 uur stud. W.A. Zondag; Apeldoorn 10.00 uur stud. H. van der Heiden en 17.00 uur ds. J.M. Kleppe; Arnhem 16.00 uur stud. H. van der Heiden; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. L. Terlouw; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. D. de Wit; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. J.W. Verweij; Beekbergen 19.00 uur ds. A.P. Baaijens; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Berkenwoude 10.00 uur ds. H. Paul en 15.00 uur ds. J.S. van der Net; Bodegraven 10.00 uur stud. W.A. Zondag en 19.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Boskoop 9.30 en 16.00 uur stud. M.H. Schot; Brakel 14.30 uur ds. M. Mondria; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 uur ds. W. Silfhout en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. W.J. Karels; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Delft 10.00 uur ds. J. Driessen; Deventer 16.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. P. Blok; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur ds. H. Hofman; Ede 9.30 en 16.00 uur ds. A.A. Brugge; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 9.30 en 16.00 uur ds. P.G. Heijkamp; Enkhuizen 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enter 9.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. P. Melis; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. C. Hogchem; Goes 9.30 en 14.30 uur ds. C.J. Meeuse; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; 's-Gravenhage 10.00 uur ds. J.S. van der Net en 16.30 uur ds. J. Driessen; 's-Gravenpolder 9.30 en 14.30 uur ds. S.W. Janse; 's-Gravenzande 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; Groningen 10.00 en 16.00 uur ds. J.B. Zippro; Hardinxveld-Giessendam 9.30 uur ds. A. Moerkerken en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. M. Joosse; Hilversum 16.00 uur ds. D. de Wit; Hoogvliet 19.00 uur ds. L. Terlouw; Houten 10.00 en 17.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Kampen 9.30 en 15.30 uur ds. J. IJsselstein; Kapelle-Biezelinge 16.30 uur ds. C. Harinck; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Krabbendijke 9.30 en 14.00 uur ds. C. Sonneveld; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Kruijningen 9.30 en 14.00 uur

ds. G. Bredeweg; Leerdam 10.00 en 18.00 uur ds. J. Schipper; Leiderdorp 18.45 uur ds. R. Kattenberg; Lelystad 10.00 en 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Lisse 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Marknesse 19.00 uur ds. J. IJsselstein; Meeuwen 14.30 uur ds. J. Schipper; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; Middelburg-Centrum 9.30 en 14.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 en 16.00 uur ds. J.J. Tanis; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. S. Maljaars; Mijdrecht 15.30 uur ds. P. Mulder; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. A. Vermeij; Nieuwerkerk 15.30 uur ds. A.J. Gunst; Nijkerk 14.30 uur ds. F. Mulder; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. A. Schot; Oostburg 18.00 uur ds. R.A.M. Visser; Oosterend 10.00 en 16.00 uur stud. H. Brons; Oosterland 10.00 en 14.30 uur ds. J. van Belzen; Oostkapelle 17.00 uur ds. D.W. Tuinier; Opheusden (in Gereformeerde Gemeente in Nederland) 12.00 en 19.00 uur ds. G.M. de Leeuw; Oud-Beijerland 15.30 uur ds. A.T. Huijser; Poortugaal 9.30 uur ds. C. Neele en 15.00 uur ds. W.J. Karels; Puttershoek 10.00 uur ds. M. Golverdingen; Rhenen 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. G. Pater; Ridderkerk-Slikerveer 9.30 en 16.30 uur ds. J. Mijnders; Rijssen-Noord 9.30 en 15.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 15.30 uur ds. J. van Laar; Rijssen-Zuid 9.30 en 15.30 uur ds. A. Schreuder; Rilland-Bath 16.30 uur ds. C. Sonneveld; Rotterdam-Alexanderpolder 19.00 uur ds. M. Joosse; Rotterdam-Centrum 18.30 uur stud. M.H. Schot; Rotterdam-IJsselmonde 14.30 uur ds. G. Pater; Scherpenisse 9.30 en 14.30 uur ds. E. Bakker; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. A. Verschuure; Sint Philipsland 14.29 uur ds. P.D. den Haan; Sliedrecht 9.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 9.30 uur ds. J.M. Kleppe en 19.00 uur ds. W. Visscher; Sprang-Capelle 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. G. Hoogerland; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; Terwolde - De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. K. Boeder; Tholen 10.00 en 16.30 uur ds. P.D. den Haan; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. P. Mulder; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. G. Mouw; Urk 18.00 uur ds. A. Schot; Utrecht 10.00 uur ds. A.J. de Waard en 16.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; Vlaardingen 15.30 uur ds. H. Paul; Vlissingen 17.00 uur ds. G.J.N. Moens; Waarde 9.30 en 14.00 uur ds. D.W. Tuinier; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. M. Mondria; Wageningen 15.30 uur ds. A. Verschuure; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Westzaan 15.00 uur stud. W.A. Zondag; Wierden 17.00 uur

ds. K. Boeder; Woerden 10.00 uur ds. M.J. van Gelder en 15.30 uur ds. W. Harinck; Yerseke 10.00 en 16.00 uur (H.D.) ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 uur ds. J.J. van Ekeveld en 18.30 uur ds. A.J. de Waard; Zoetermeer 10.00 en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwolle 15.00 uur ds. G. van Manen.

■ VRIJDAG 26 DECEMBER 2014

Aagtekerke 0.00 uur ds. D.W. Tuinier; Alblasserdam 9.30 ds. B. van der Heiden; Barendrecht 10.00 uur ds. L. Terlouw; Barneveld-Centrum 9.30 uur (H.D.) ds. D. de Wit; Barneveld-Zuid 9.30 uur ds. J.W. Verweij; De Valk-Wekerom 9.30 uur ds. B.J. van Boven; Ede 9.30 uur ds. B. Labee; Elspeet 10.00 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 9.30 uur ds. J. IJsselstein; Ermelo 9.30 uur ds. P. Melis; Genemuiden 9.30 uur ds. C. Hogchem; Hardinxveld-Giessendam 9.30 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 uur ds. M. Joosse; Kampen 9.30 uur ds. P.G. Heijkamp en 15.00 uur ds. J. IJsselstein; Klaaswaal 9.30 uur ds. A.T. Huijser; Kootwijkerbroek 10.00 uur ds. G. Beens; Krimpen a/d IJssel 9.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Lisse 10.00 uur stud. W.A. Zondag; Meliskerke 9.30 uur ds. G.J.N. Moens; Middelburg-Centrum 9.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 uur ds. R.A.M. Visser; Middelharnis 9.30 uur ds. S. Maljaars; Nunspeet 9.30 uur ds. A. Schot; Oosterend 10.00 uur stud. H. Brons; Oosterland 10.00 uur ds. J. van Belzen; Opheusden (in Gereformeerde Gemeente in Nederland) 12.00 uur ds. G.M. de Leeuw; Ouddorp 9.30 uur ds. G. Bredeweg; Oudemirdum 19.30 uur stud. H. van der Heiden; Rhenen 9.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 uur (H.D.) ds. G. Pater; Rijssen-Noord 9.30 en 14.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 15.00 uur ds. A. Schreuder; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 uur ds. C. van Krimpen; Scherpenisse 9.30 uur ds. E. Bakker; Scherpenzeel 10.00 uur ds. A. Verschuure; Sint Annaland 9.00 uur ds. C.J. Meeuse; Sint Philipsland 9.30 uur ds. S.W. Janse; Sliedrecht 9.30 uur ds. G.J. van Aalst; Stolwijk 10.00 uur ds. G. Hoogerland; Terneuzen 10.00 uur ds. J.J. Tanis en 15.00 uur ds. R.A.M. Visser; Terwolde - De Vecht 9.30 uur ds. K. Boeder; Tholen 10.00 uur ds. P.D. den Haan; Tricht-Geldermalsen 10.00 uur stud. M.H. Schot; Uddel 10.00 uur ds. G. Mouw; Utrecht 10.00 uur ds. A.J. de Waard; Veenendaal 9.30 uur ds. A.A. Brugge; Waardenburg 10.00 uur ds. M. Mondria; Wageningen 11.00 uur ds. F. Mulder; Werkendam 9.30 uur ds. M. Karens; Wierden 9.30 uur stud. H. van der Heiden; Zeist 10.00 uur ds. J.J. van Ekeveld; Zwijndrecht 9.30 uur ds. P. Mulder.

**■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN
ZONDAG 21 DECEMBER 2014**

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 en 16.30 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 en 17.00 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

■ DONDERDAG 25 DECEMBER 2014

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 uur evang. G. Baan; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

**HELPT U MEE DE
WAARHEID TERUG
TE BRENGEN IN
DUITSLAND?**

Wij weten de weg om uw gaven daar goed te besteden!

Zie onze website www.svvhed.org voor informatie of bel 0345-58 08 10. Voor giften NL35 ABNA 0548 9879 20.

STICHTING
VRIENDEN VAN

HEIDELBERG & DORDRECHT

ADVERTENTIES

Wij wensen u Gods rijkmakende zegen voor de a.s. Kerstdagen en het jaar 2015 en bedanken voor de goede wensen die we ontvingen. Tevens danken we u hartelijk voor alle belangstelling en meeleven die wij dit jaar tijdens onze ziekte ontvangen hebben.

Fam. ds. J. Driessen-van Liere
Reigershof 2
2751 CV Moerkapelle

Familie, vrienden en bekenden wensen wij gezegende kerstdagen en Gods onmisbare zegen voor het nieuwe jaar.

J. Honkoop
J. Honkoop-Dijkhuizen
Jan Willem Frisohof 53
2517 LA 's-Gravenhage

4-daagse samenzangreis

Berlijn D.V. 26-29 mei 2015

Leiding: Ds. A.J. de Waard
Organist: P. Wildeman
Trompet: W. Groenendijk

**Thema: 70 jaar bevrijding
& 25 jaar val Berlijnse Muur**

veel inbegrepen. We hopen te verblijven in
4* Hotel Van der Valk Berlijn

www.zang-reizen.nl

**Antiquariaat – Taxaties – Veilingen
Boek en Cadeau**

Eindejaar boekenactie
van 20 dec t/m 4 januari 2015
op alle boeken uit ons antiquariaat
25 t/m 50% korting

Ook hebben wij voordeelaanbiedingen en
vele nieuwe afgeprijsde boeken
Kool boeken voor al uw oude
en nieuwe boeken!

Hoofdweg 202, 6744 WR Ederveen,
Tel: 0318-574290 - Mob: 0651216184
info@koolboeken.nl - www.koolboeken.nl

Ederveen

**Goedeboeken
nieuw en tweedehands
Kerkbuurt 30, Sliedrecht
0184-769003
www.goedeboeken.nl**

**Ambtskleding
Herenkleding
Trouwkostuums**

Dorpsstraat 229,
3925 KC Scherpenzeel
tel. (033) 277 88 99
www.geertsherenkleding.nl

Prekenbundel 'Zij zullen komen...'

MET TIEN PREKEN VANUIT THOLEN

Mede namens de Zending willen wij iedereen hartelijk bedanken die heeft bijgedragen aan het tot stand komen van deze bundel.

Het stemt tot blijdschap dat zo velen het boek al in hun bezit hebben.

Dat het samenstellen van deze bundel door velen gewaardeerd is, zien we als een bekroning op ons werk. Het grootste zal zijn dat deze preken mogen dienen tot uitbreiding van Gods Koninkrijk, tot eer van Zijn Naam.

Hoewel al 70% van de boeken verkocht is, kunt u het nog steeds bestellen op het onderstaande adres voor de prijs van € 16,50. Zeker om als eindejaarsgeschenk te geven is het een welbested cadeau en u steunt er de Zending mee.

Tenslotte wensen wij u Gezegende Kerstdagen en een Voorspoedig Nieuwjaar toe.

Fam. J.C.T. Akershoek, Tholen

Tel. 0166 603004

E-mail jctakershoek@hotmail.com

Geschenkboekje!

DE BRUIDEGOM
KOMT!

5,95

Dr. G. HOOGERLAND

DE BRUIDEGOM KOMT!

ds. G. Hoogerland

Dit boekje is tot stand gekomen op initiatief van de kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Stolwijk. Twee preken zijn gehouden naar aanleiding van het uitschrijven van een boete- en bededag door de Generale Synode van de Gereformeerde Gemeenten. De derde preek is gehouden op de zondag na het neerstorten van het passagiersvliegtuig MH17. In deze drie preken (Jona 3:4b - Mattheüs 25:1-13 - Amos 3:8) worden wij bepaald bij de ernst van de tijd. Door alles heen mag ook worden gehoord dat er een weg is ter ontcoming, een weg ter zaligheid.

Geb. 94 blz.

Jubileumaanbieding! (vanaf 1.1.2015 11,90)

Boekhandel uitgeverij Gebr. Koster
GK Gebr. Koster
35 jaar Nairacstraat 17, 3771 AW Barneveld
Tel. (0342) 41 69 86

www.gebrkoster.nl

KO1512 - verkrijgbaar bij de boekhandel

Ederveen: woonruimte te huur.
Voor 1 persoon. Per 1 maart 2015.
Tel. 06-23398595.

Hauptwerkorgels op maat

noorlander
ORGELMAKERIJ

0318 - 89 02 02
www.orgelmakerij.com

Muziekgroep GG Werkendam
zoekt per febr. 2015 een nieuwe

DIRIGENT

We repeteren elke 2 à 3 weken.
Repetitieavond bespreekbaar.
Reacties voor 1-1-2015 naar
bethel.klanken@gmail.com

Voor Verantwoorde Boeken!

www.derooboeken.nl
078-6124081

VAN STAVEREN

Begrafenisverzorging

Sumatrastraat 11 ~ 2405 EM Alphen aan den Rijn

Dag en nacht bereikbaar, in elke regio

(0172) 23 33 38

Wij verzorgen alleen begravenissen

**Lekker
naar Texel...**

WEEKEND/
MIDWEEK
€119*
WEEK
€149*

De Verrassing
Bungalowpark

www.deverrassing.nl of bel 0222 31 89 06

*Vanafprijs, geldig buiten de schoolvakanties, tot de herfstvakantie 2014

Andante is verhuisd!

Ons nieuwe adres is Industrielaan 26, Veenendaal

STICHTING VRIENDEN VAN

de Matthew Henry

**"Verstaat gij ook
hetgeen gij leest?"**

U kent de Matthew Henry als eenvoudig en pastoraal getoonzet. Help mee de rijke inhoud van deze Bijbelvertaling ook voor de miljoenen christenen in Indonesië toegankelijk te maken, in hun eigen taal.

Steun het vertaalproject met uw gift!
IBAN NL68 RABO 0143 0706 30 ANBI

info@vriendenvandemathewhenry.nl
www.vriendenvandemathewhenry.nl

HOOGERWERF

ADMINISTRATIES & BELASTINGZAKEN

- verzorging van aangiften inkomstenbelasting
- deskundig advies bij inkomsten uit overig werk, werkruimte en aftrekbare kosten
- verwerken van administraties, fiscale aangiften
- opstellen jaarrekeningen en fiscale advisering
- ✓ **Persoonlijk contact staat hoog in het vaandel**
- ✓ **Eerlijke behandeling en scherpe tarieven**

Maak snel een afspraak

I : www.administratiekantoorhoogerwerf.nl

E: info.hgwf@kliksafe.nl

T: 06-40225360

ANDANTE
-orgelcentrum-

Uw dealer van

**Johannus
Monarke
Content
Domus**

In onze winkel is een ruim assortiment
bladmuziek aanwezig (ook klavar).

www.andanteorgels.nl

tel. 0318 50 50 63

Heeft u financiële problemen?

Of heeft één van uw gemeenteleden geldzorgen?

BOBELDIJK
BUDGET COACHING

Financiële ondersteuning voor particulieren, bedrijven en diaconieën door een gecertificeerde, ervaren en betrouwbare budgetcoach.

www.bobeldijk.nu

Jacqueline Oskam-Bobeldijk

Huydecoperweg 21 - Zeist

j.oskam@bobeldijk.nu

06 - 8333 49 54

Dringende oproep Calvijn Seminarie!

Voor het nieuwe studiejaar is er grote behoefte aan studiemateriaal voor een verantwoorde toerusting van voorgangers.

Help hen met een gift op:

NL 02 INGB 0000 320 666
t.n.v. Stichting China

Dank u.

Postbus 1150 | 3900 BD Veenendaal

KLASSIEKE ORGELS...

Johannus
Eminent
Domus
Monarke
Cantilena
enz.

Ruime ervaring
in zaal- en
kerkorgels

**Stolk
Orgels**

NIEUWERKERK A/D IJSSEL
Vrijheidslaan 35 - tel. (0180) 31 56 52

www.stolkorgels.nl

Krabbedijkje
Nederhemert Nrd.
Papendrecht

Begrafenisonderneming STAM

Molenstraat 153, 2961 AK Kinderdijk
Tel. 078 6919005 - **Geen crematies** -

Voor een **deskundig en helder belastingadvies** bent u bij ons op het goede adres. Ook kunnen wij uw **belastingaangifte, administratie, jaarverslag en salarisadministratie** verzorgen op discrete wijze en tegen scherpe tarieven!

Fiscaal Economisch Adviesbureau
te Veenendaal

T 0318-556136

E info@fea.nu

I www.fea.nu

RST
Zorgverleners

Zorgverleners

De zorg is in beweging,
verander jij mee?

Wij zoeken enthousiaste en gedreven:

Wijkverpleegkundige met indicerende taken

Verpleegkundige in de wijk

Verzorgende niveau 3 (IG)

Planner Verpleging en Verzorging - standplaats Barneveld

Op www.rstzorg.nl vind je meer informatie over deze vacatures en kun je direct solliciteren. Voor vragen kun je bellen naar 0342-40 54 65.

DIGIBRON Bookstore

**DAT IS EEN
HOOFDSTUK
apart**

MAAK KENNIS MET EEN NIEUWE EN BETERE
MANIER VAN BOEKEN KOPEN.

DAAROM BESTELT U BIJ BOOKSTORE:

online boekwinkel met
nauwkeurige zoekfunctie

in 3 eenvoudige stappen
online bestellen als
eBook of in print

uniek aanbod van
waardevolle boeken
over theologie, geloof
en zingeving

bestel losse hoofdstukken
en/of stel een persoonlijke
uitgave samen

**LEES meer
VAN UW
FAVORIETE
AUTEUR BIJ
BOOKSTORE!**

AL VANAF
0,77

bookstore.digibron.nl

Wie wil er voor James zorgen?

James is nog maar drie en moet nu al zijn vader missen. Zijn moeder staat er helemaal alleen voor. Als niemand te hulp schiet, belandt James met zijn familie op straat! U kunt Malawiaanse kinderen als James een veilig thuis bieden. Geef voor onderdak en (Bijbels) onderwijs.

Maak uw bijdrage over op
IBAN NL74 RABO 0335 3074 50
t.n.v. Stéphanos, Hendrik Ido Ambacht
Bel voor sponsoring van een gezin: 038 - 385 79 66

Stéphanos
www.stephanos.nl

Presentatie? voorlichting@stephanos.nl of bel 06-301 671 72

Wij bevelen het werk van Stéphanos van harte aan!

ds. A.A. Brugge, ds. D.J. Budding, ds. G. Clements, ds. A.A. Egas, ds. L. Groenenberg, ds. A. den Hartog, ds. J. IJsselstein, ds. L.M. Jongejan, ds. J. Joppe, ds. M. Klaassen, ds. L.W. van der Meij, dhr. D.J. Schouten, mr. C.G. van der Staaij, ds. K. Visser, ds. W. van Vlastuin en ds. H. Zweistra

*Dagbesteding
Op eigen sfeer*

De Betuwehof Zorg
Dagbesteding ouderen - Achterberg

contact: Bert of Julia Hak
tel: 0317 -6 18 18 0
info@betuwehof.nl
www.betuwehof.nl

Voordelig met het hele gezin in eigen sfeer naar zon, water en bergen? Voor € 495,- all-in per week staat uw **stacaravan in Oostenrijk** klaar. Nederlandstalige kerkdiensten en recreatieactiviteiten voor jong en oud. Meer info: www.es-vakanties.nl of bel 055 3030083.

kliksafe

Nieuw

Geen porno onderweg.

Kliksafe Mobi

Download de app!

Ga naar kliksafe.nl/kliksafemobi

De Saambinder Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:
ds. G.J. van Aalst

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:
ds. G.J. van Aalst,
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur: ds. C. Neele

Meditaties aan:
ds. C. Neele,
Egge 28, 3171 DE Poortugaal,
tel. 010-5017707
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:
redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl
Aanlevertijd:

Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:

Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten, postbus 608, 3440 AP Woerden, tel. 0348-489900, fax 0348-483599, e-mail: saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:

Drukkerij Verloop, postbus 33, 2950 AA Alblasserdam tel. 078-6912899, fax 078-6919536 e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen **uiterlijk donderdag** vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties **uiterlijk maandagmorgen 9 uur**.

Advertenties € 1,05 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan: Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten, postbus 608, 3440 AP Woerden, tel. 0348-489900, fax 0348-483599, e-mail: saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling): voor Nederland: € 12,00 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober); voor het buitenland: € 24,- per jaar + extra portiekosten. Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

Correspondentieadres

Noord-Amerika:
Mr. A.M. Berman, P.O. Box 20188,
St. Catharines, ON L2M 7W7, Canada
e-mail: purlin@sympatico.ca

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

AANDACHT VOOR AMBT- KLEDING

Zowel 2 als 3-delig,
mix and match nu met korting!

Speksnijder AANDACHT VOELT BETER
MODE

www.speksnijder.nl

Bergambacht - Veenendaal - Kampen

kina
begrafenisverzorging

D.W. Schipper
010-458 31 12
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman
0182-58 39 32
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

HARKES
Begravenissen

Dokter Hamburgerlaan 59
2771 JR Boskoop

www.harkesbegravenissen.nl

Wij verzorgen alleen begravenissen

0172 - 21 21 22

Praktijk den Uijl

biedt hulp vanuit een Bijbelse visie
aan kinderen, jongeren
en volwassenen bij o.a:

- Verlies- en rouwverwerking
- Seksueel misbruik en seksverslaving
- Opvoedingsvragen en opvoedingsondersteuning
- Laag zelfbeeld en faalangst
- Problemen binnen huwelijk, gezin en/of relatie
- Weinig zelfvertrouwen
- Arbeidsproblemen en burn-out
- Vragen rondom persoonlijkheid en gedrag
- Talent en hoogbegaafd
- Andere problemen waar u mee 'zit' en over wilt spreken

Praktijk den Uijl

psychosociale hulpverlening
& contextuele therapie

Wormerhoek 14M
2905 TX Capelle a/d IJssel

010 - 7 411 411
06 43 85 85 08
info@praktijkdenuijl.nl

Gesprekslocaties in Capelle a/d IJssel, Barneveld en Yerseke

www.praktijkdenuijl.nl

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
G. WEGENAAR

Tel.: (0318) 526641

Bgg.: (06) 53638114

24 uur per dag bereikbaar

Buurtlaan West 26

3905 JR Veenendaal

Wij verzorgen uitsluitend begravenissen

www.wegenaar.nl

+ gratis
cadeau

WORD NU ABONNEE!

En ontvang 'Mijn Bijbel heeft een rode draad'

- Daniël is het jongerenblad dat actueel, aansprekend en bezinnend tegelijk is.
- Ontvang 23 nummer voor € 32 per jaar
- **Cadeau ter waarde van € 12,95** Mijn Bijbel heeft een rode draad.

Ontdek de rode draad door alle Bijbelboeken: Christus.

Hij is de grote Inhoud van de Bijbel! Auteur: Peter van Olst

NU MET
CADEAU!

JA, IK WORD ABONNEE VAN DANIËL

Fam. Dhr. Mevr.

Voorletter(s): ..... Woonplaats: .....

Tussenvoegsel(s) (voluit): ..... Telefoon: .....

Achternaam: ..... E-mail: .....

Adres: ..... IBAN: .....

Postcode: ..... Geboortedatum: (dd-mm-jjjj)** .....

Opsturen naar:
Jeugdbond
Gereformeerde
Gemeenten,
Antwoordnummer
2108, 3440 VB Woerden
Of aanmelden via
www.jbgg.nl/daniel

* Een abonnement heeft de looptijd van 1 jaar en begint op 1 januari 2015 **Van de rekeninghouder